

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

IXTISOSLIKKA KIRISH (YENGIL ATLETIKA SPORT TURI BO'YICHA)
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 1 000 000 – Xizmatlar

Ta'lif sohasi: 1 010 000 – Xizmat ko'rsatish

Ta'lif yo'nalishi: 61010200 – Sport faoliyati (Yengil atletika)

✓

Urganch– 2024

Mazkur o'quv dastur Urganch davlat universiteti O'quv-uslubiy Kengashining 2024-yil "—" dagi ___-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

S.U.Xodjaniyazov

Akademik faoliyat va registrator
departamenti boshlig'i:

G.R.Matlatipov

Mazkur o'quv dastur "Sport faoliyati, pedagogika va psixologiya" fakulteti Kengashining 2024-yil "—" dagi yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsija etilgan. (—-sonli bayonnomma).

Sport faoliyati, pedagogika va
psixologiya fakulteti dekani:

A.N.Xudayberganov

Mazkur o'quv dastur "Yakka kurash" kafedrasining 2024-yil "—" dagi yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsija etilgan (—-sonli bayonnomma).

"Yakka kurash" kafedrasi mudiri:

Z.T. Sherov

Fan kodi	O'quv-yili	Semestr	Kreditlar
382TSTM2433 382TSTM2434	2024-2025	1-2	4/4
Fan turi	Ta'lim turi	Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek tili	4/3	
I. Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Ixtisoslikka kirish (Yengil atletika)	60/44	60/76	120/120
I. Fanning mazmuni.			
<i>Fanni o'qitishdan maqsad</i> – talabalarga yengil atletika sport turining nazariy asoslari, yengil atletika turlari tarixi, yengil atletika turlari texnikasi asoslari, musobaqa qoidalarini tanishtirishdan iborat.			
<i>Fanning vazifasi</i> – yengil atletika sport turining tasnifi, yengil atletika turlarining jismoniy tarbiya va sport tizimidagi o'rni va ahamiyati, yengil atletikaning Jahan, Osiyo va O'zbekistonda rivojlanish tarixi, yengil atletika turlarining texnika asoslari, yengil atletika turlari texnikasi va taktikasiga o'rgatishning vositasi, uslubi, tamoyillari, yengil atletika bo'yicha mashg'ulot jarayoning tuzilishi tashkil etish uslublari va vositalari, pedagogik tamoyillarining nazarriy va amaliy asoslari, yengil atletika mashg'ulotlarning asoslari, yengil atletikaning hozirgi kundagi muammolari, yengil atletika turlarini xususiyatiga qarab mashg'ulotlarni rejalashtirish va olib borish, yuklarnalarni me'yorlash, yengil atletika bo'yicha ommaviy tadbir va musobaqalarni tashkil etish, o'tkazish va musobaqalarda hakamlik qilish, yengil atletikada ilmiy tadqiqot ishlarini olib borish masalalarini o'z ichiga oladi.			
<ul style="list-style-type: none"> - musobaqa qoidalari, hakamlar va hakamlik qilish, musobaqalar tashkil qilish va o'tkazish, musobaqa samaradorligini ilmiy asosda aniqlash, olingan natijalar yordamida jamoani boshqarish bilan bog'liq bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirish; 			
<ul style="list-style-type: none"> - tayyorgarlik turlari mohiyati va mazmunini bilish, ularni rivojlantirish, ularni shakllanish dinamikasini ilmiy-pedagogik uslublar, test mashqlari yordamida baholash ko'nikmalari va mezonlarini bilish hamda qo'llash malakalariga ega bo'lish; 			
<ul style="list-style-type: none"> - o'qituvchi-trenerning ko'p komponentli kasbiy-pedagogik funksiyalari – boshqaruvchilik, tashkilotchilik, tarbiyachilik, ijodkorlik, loyihachilik, kommunikativlik, diagnostik, seleksiya ishlarni tashkil qilish ko'gikmalarini o'zlashtirishi kerak. 			

<p>II. Asosiy nazariy qism (I-semestr uchun ma'ruza mashg'ulotlari).</p> <p>2.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Ixtisoslikka kirish (yengil atletika) faniga kirish. Tanlangan sport turi bo'yicha mutaxassislikka kirish (yengil atletika) faniga tasnifi va umumiy tavsifi. Yengil atletika turlarining boshqa sport turlari bilan oshirishda yengil atletikaning o'mi.</p> <p>2-mavzu. Yengil atletika sport turining umumiy tavsifi, tasnifi, tarixi va rivojlanish bosqichlari. Yengil atletikaning paydo bo'lish tarixi va rivojlanish bosqichlari. O'zbekistonda yengil atletikaning rivojlantirish yo'llari. O'zbekiston yengil atletikachilarining mamlakat ichki championatlari hamda xalqaro musobaqalardagi ishtirokining qiyosiy tahlili. Mamlakatimiz va xalqaro musobaqalarda ko'rsatilayotgan natijalarini ishtiroki tahlili. O'zbekistonlik yengil atletikachilar yilning nufuzli musobaqalaridagi tahlili. O'zbekistonlik va xorij sportchilarning rekord natijalarini tahlili.</p> <p>3-mavzu. Yengil atletikada sport turi musobaqasida foydalaniladigan zamonaviy jihozlarning ahamiyati. Yengil atletika sport turi musobaqasida qo'llaniladigan zamonaviy turlarning ahamiyati (yugurish turlari uchun, sakrash turlari uchun, uloqtirish turlari uchun, marafon turlari uchun). Bunday jihozlardan foydalanish musobaqada qayd qilinadigan natjalarning aniqlik darajasini yaxshilashga yordam beradi.</p> <p>4-mavzu. Yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan zamonaviy mobil ilovalar. Yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan zamonaviy mobil ilovalar (Switched On). Bu ilovaning avzallik tomoni sportchilarning jismoniy sifatlarini aniqlash va rivojlanirishdagi ahamiyati katta.</p> <p>5-mavzu. Yurish texnikasi asoslari. Yurish turlarini tasnifi. Yurish texnikasining kinematik, dinamik va ritmik harakat tuzilmasini tahlili. Sportcha yurish texnikasining biomexanik tahlili. Sportcha yurishning yugurishdan farqli xususiyatlari. Sportcha yurishning fazalari. Sportcha yurishda tayanch va o'tish davrlarining almashish sikllari. Sportcha yurish mashg'ulotlarini tashkil qilish va ularni rejalashtirish asoslari.</p>

<p>6-mavzu. Yugurish texnikasi asoslari. Yugurish turlari. Yugurish turlarining texnikasining tavsifi. Yugurish texnikasining farqli xususiyatlari. Yugurish turlarida fazalarga bo'lib o'rgatish uslubiyati. Yugurish masofalariga texnik jihatdan bo'linish asoslari. Yugurish turlarida moddiy-texnik ta'minot.</p> <p>7-mavzu. Qisqa masofalarga yugurish texnikasi asoslari. Qisqa masofalarga yugurish turlarining masofalarga bo'linish xususiyatlari. Qisqa masofalarga yugurish turlari texnikasining farqli xususiyatlari. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasi. Qisqa masofalarga yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yugurish fazalarini kinematik xususiyatlari. Yugurish masofalarida qadam uzunligi va chastotasini tahlili. Yugurish mashg'ulotlarini tashkil qilish va ularni rejalashtirish asoslari. Musobaqa qoidalari va o'matilgan rekordlar tahlili.</p> <p>8-mavzu. Estafetali yugurish texnikasi asoslari. Estafetali yugurish qisqa masofaga yugurish bahslari kabi qisqa mafofalarini o'z ichiga olib jamoaviy tarzda olib boriladi. bunda sportchilarning har biri yakkalikda ishtiroki kabi eng yaxshi natjalarni qayd etishi talab qilinadi.</p> <p>9-mavzu. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasi o'rgatish uslubiyati. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasi. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yugurish fazalarini kinematik xususiyatlari. Yugurish masofalarida qadam uzunligi va chastotasini tahlili. Yugurish mashg'ulotlarini tashkil qilish va ularni rejalashtirish asoslari. Musobaqa qoidalari va o'matilgan rekordlar tahlili.</p> <p>10-mavzu. G'ovlar osha va to'siqlar osha yugurish texnikalari asoslari. G'ovlar osha yugurish texnikasi asoslari. G'ovlar osha yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyati. To'siqlar osha yugurish texnikasi asoslari. To'siqlar osha yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyati. Musobaqa qoidalari va o'matilgan rekordlar tahlili.</p> <p>11-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka sakrash texnikasi asoslari. Yugurib kelib uzunlikka sakrash texnikasi. Yugurib kelib uzunlikka sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati. Oyoq bukib sakrash usuli. Ko'krak kerib sakrash usuli. Qaychi sakrash usuli. Musobaqa qoidalari va o'matilgan rekordlar tahlili.</p> <p>12-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka "oyoqni bukib" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yugurib kelib uzunlikka "oyoqni bukib" sakrash usuli texnikasini o'rgatish</p>
--

uslubiyati, Yugurib kelib uzunlikka "oyoqni bukib" sakrash usuli texnikasining asosi

13-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka "ko'krak kerib" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati.

Yugurib kelib uzunlikka "ko'krak kerib" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yugurib kelib uzunlikka "ko'krak kerib" sakrash usuli texnikasining asosi

14-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka "qaychisimon" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati.

Yugurib kelib uzunlikka "qaychisimon" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yugurib kelib uzunlikka "qaychisimon" sakrash usuli texnikasining asosi

15-mavzu. Uch xatlab sakrash texnikasi asoslari.

Yugurib kelib uch xatlab sakrash texnikasi. Yugurib kelib uch sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati. Eshkaksimon sakrash usuli. Qo'llarni qarama-tahlili.

(II-semestr uchun ma'ruza mashg'ulotlari).

1-mavzu. Sakrash turlarida mashg'ulotlarni rejalashtirish
Sakrash turlarida mashg'ulotlarni rejalashtirish. Musobaqalar va turnirlarni tashkil etish va ularga tayyorgarlik ko'rish. Sportchining yutuqlarini va kamchiliklarini qayd etish, rivojlanishni tahlil qilish.

2-mavzu. Sakrash turlarida musobaqalarni tashkil etishda sport jihozlariga qo'yilgan talablar.

Sakrash turlarida musobaqalarni tashkil etishda sport jihozlariga qo'yilgan talablar. Yugurib kelib uzunlikka va Yugurib kelib uch xatlab sakrash turlarini o'tkazish bo'yicha musobaqa jihozlari.

3-mavzu. Yengil atletika sport turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qoidalari.

Yengil atletika sport turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari. Yugurish turlari bo'yicha hakamlik qoidalari. Sakrash turlari bo'yicha hakamlik qoidalari.

4-mavzu. Yugurib kelib Balandlikka sakrash texnikasi asoslari.

Yugurib kelib balandlikka sakrash texnikasi. Yugurib kelib balandlikka sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati. Xatlab o'tish usuli. Fosbury Flop usuli.

Musobaqa qoidalari va o'matilgan rekordlar tahlili.

5-mavzu. Yugurib kelib balandlikka "Xatlab o'tish" usulida sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati.

Yugurib kelib balandlikka "Xatlab o'tish" usulida sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yugurib kelib balandlikka "Xatlab o'tish" usulida sakrash texnikasini asosi

6-mavzu. Yugurib kelib balandlikka "Fosbury Flop" usulida sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati.

Yugurib kelib balandlikka "Fosbury Flop" usulida sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yugurib kelib balandlikka "Fosbury Flop" usulida sakrash texnikasini asosi

7-mavzu. Langar cho'pga tayanib sakrash texnikasi asoslari.

Langar cho'pga tayanib sakrash texnikasi asoslari. Yugurib kelib balandlikka sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati. Musobaqa qoidalari va o'matilgan rekordlar tahlili.

8-mavzu. Uloqtirish texnikasi asoslari.

Uloqtirish texnikasi asoslari. Uloqtirish turkum va turlari. Uloqtirish texnikasini o'rgatish uslubiyati. Granata va koptok uolqtirish texnikasi asoslari. Granata uolqtirish texnikasini o'rgatish uslubiyati. koptok uolqtirish texnikasini o'rgatish uslubiyati

9-mavzu. Nayza uolqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.

Nayza uolqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish. Nayza uolqtirish texnikasini o'rgatish uslubiyati

10-mavzu. Yadro itqitish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.

Yadro itqitish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish. Yadro itqitish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish. Yadro itqitish texnikasini o'rgatish uslubiyati. Yadro uolqtirish usullari.

11-mavzu. Disk uolqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.

Disk uolqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish. Disk uolqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish. Disk uolqtirish

texnikasini o'rgatish uslubiyati . Disk uloqtirish usullari.

12-mavzu. Bosqon uloqtish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.

Bosqon uloqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish. Bosqon uloqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish. Bosqon uloqtirish texnikasini o'rgatish uslubiyati . Bosqon uloqtirish usullari.

13-mavzu. Ko'pkurash va uning turlarini o'rgatish metodikasi.

Ko'pkurash va uning turlarini o'rgatish metodikasi. Ko'pkurashning olimpiya dasturilari. Uchkurash, Beshkurash va uning turlari texnikasi asoslari. Yettikurash va uning turlari texnikasi asoslari. O'nkurash va uning turlari texnikasi asoslari.

14-mavzu. Ko'pkurash sport turi mashg'ulotlarni tashkil qilish va o'tkazish.

Ko'pkurash sport turi mashg'ulotlarni tashkil qilish va o'tkazish. Ko'pkurash sport turi mashg'ulotlarni asosi. Mashg'ulotlarini rejalashtirish.

15-mavzu. Yengil atletika sport turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari.

Yugurib kelib Balandlikka sakrash turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari.

Langar cho'pga tayanib sakrash turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari. Uloqtirish turlaridan musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari. Ko'pkurash turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari.

III. Seminar mashg'uloti bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.(I-semestr uchun)

3.1. Seminar mashg'ulotiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Ixtisoslikka kirish (yengil atletika) faniga kirish.

2-mavzu. Yengil atletika sport turining umumiy tavsifi, tasnifi, tarixi va rivojlanish bosqichlari.

3-mavzu. Yengil atletikada sport turi musobaqasida foydalilaniladigan zamonaviy jihozlarning ahamiyati.

4-mavzu. Yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan zamonaviy mobil ilovalar.

5-mavzu. Yurish texnikasi asoslari.

6-mavzu. Yugurish texnikasi asoslari.

7-mavzu. Qisqa masofalarga yugurish texnikasi asoslari.

8-mavzu. Estafetali yugurish texnikasi asoslari.

9-mavzu. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasi o'rgatish uslubiyati.

10-mavzu. G'ovlar osha va to'siqlar osha yugurish texnikalari asoslari.

11-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka sakrash texnikasi asoslari.

12-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka "oyoqni bukib" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati.

13-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka "ko'krak kerib" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati.

14-mavzu. Yugurib kelib uzunlikka "qaychisimon" sakrash usuli texnikasini o'rgatish uslubiyati.

15-mavzu. Yengil atletika sport turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari.

Seminar mashg'uloti bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.(II-semestr uchun)

1-mavzu. Sakrash turlarida musobaqlarni tashkil etishda sport jihozlariga qo'yilgan talablar

2-mavzu. Yugurib kelib Balandlikka sakrash texnikasi asoslari.

3-mavzu. Yugurib kelib balandlikka "Xatlab o'tish ". "Fosbury Flop" usullarida sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyati.

4-mavzu. Uloqtirish texnikasi asoslari.

5-mavzu. Nayza, Disk, Bosqon uloqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.

6-mavzu. Yadro itqitish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish

7-mavzu Ko'pkurash va uning turlarini o'rgatish metodikasi

Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ochib beriladigan mavzular ushbu fan dasturida qayd etilgan ma'ruza mashg'ulotlariga mos ravishda ochib beriladi.

Seminar mashg'ulotlari davomida an'anaviy o'qitish (o'rgatish) uslublaridan tashqari quyidagi innovatsion pedagogik texnologiyalardan keng foydalilaniladi: muammoli savollar qo'yish va vaziyatlari to'g'ri echish yo'llarini topish; ekspress-intervyu; "aqliy-hujum"; "ekspress-test-savol va javob"; rollarini ijro etish o'yinlari; "keys-stadi" – muayyan vaziyatni tanlash va ushbu vaziyatdan chiqishga o'rgatish; o'quv videofilmlarini namoyish etish, seminar mashg'ulotlari mavzulari bo'yicha talabalar taqdimotlari va ularning bilimlari baholanadi.

IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlari.

4.1. Mustaqil ta'lif uchun tavsya etiladigan mavzular:

Mustaqil ta'lif uchun tavsya etilgan mavzular:

1. Yengil atletikaning jismoniy tarbiya tizimidagi o'mni va ahamiyati.
2. Yengil atletikaning rivojlanish tarixi.
3. Musobaqa qoidalari va yengil atletikaning moddiy-texnik ta'minoti.
4. Yengil atletikada dars va mashg'ulot o'tkazish asoslari.
5. Yurish texnikasi asoslari.
6. Yugurish texnikasi asoslari.
7. Qisqa masofalarga yugurish texnikasini asoslari.
8. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasi asoslari.
9. Estafetali yugurish texnikasi asoslari.
10. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasi o'rgatish uslubiyati.
11. G'ovlar osha va to'siqlar osha yugurish texnikalari asoslari.
12. Uzunlikka sakrash texnikasi asoslari.
13. Sakrash turlarida mashg'ulotlarni rejalshtirish
14. Sakrash turlarida musobaqalarni tashkil etishda sport jihozlariga qo'yilgan talablar.
15. Yengil atletika sport turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari.
16. Balandlikka sakrash texnikasi asoslari.
17. Langar cho'pda balandlikka sakrash texnikasi asoslari.
18. Uloqtirish texnikasi asoslari.
19. Granata va koptok uolqtirish texnikasi asoslari.
20. Nayza uloqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.
21. Yadro itqitish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.
22. Disk uloqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.
23. Bosqon uloqtirish texnikasi asoslari va mashg'ulotlarni tashkil qilish.
24. Ko'pkurash va uning turlarini o'rgatish metodikasi.
25. Uchkurash, Beshkurash va uning turlari texnikasi asoslari.
26. Yetikurash va uning turlari texnikasi asoslari.
27. O'nkurash va uning turlari texnikasi asoslari.
28. Ko'pkurash sport turi mashg'ulotlarni tashkil qilish va o'tkazish.
29. Ko'pkurash turida mushg'ulotlarni rejalshtirish.
30. Yengil atletika sport turida musobaqa o'tkazish va hakamlik qilish qoidalari.

UrDuning ARMda mavjud o'quv manbalari (elektron adabiyotlar, darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar) yordamida mavzularga doir zarur va etarli bilimlar

hajmini mustaqil o'zlashtirish:

- "Yakak kurash" kafedrasida mavjud o'quv manbalari, ularning elektron nusxalari, o'quv videofilmlari, o'quv-metodik komplekslar va boshqa o'quv materiallari yordamida mustaqil tayyorlanish;
- kafedrada mavjud saytlardan (elektron pochtalar) foydalangan holda Moskva, Sank-Peterburg, Qozon va Rossiyaning boshqa analogik universitetlari o'quv manbalaridan mustaqil foydalanish va chuqurlashtirish.

Mustaqil ish shakllari sifatida:

- ertalabki badantarbiya mashg'ulotida amaliy ko'nikma-malakalarini mustaqil shaklantirish;
- boshqa shaharlarda o'tkaziladigan musobaqalar oraliqlarida texnik-taktik ko'nikmalar va jismoniy sifatlarni mustaqil shaklantirish;
- yengil atletika bo'yicha klub va terma jamoalar mashg'ulotlari hamda musobaqalarni kuzatish orkali o'z ko'nikma va malakalarini takomillashtirish;
- yetakchi xorijiy jamoalar mashg'ulotlari va musobaqalari bo'yicha tasvirga tushirilgan videofilmlarni tahlil qilish.

Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlarni amalga oshirish bo'yicha ko'rsatmalar.

Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlarni amalga oshirishda talaba:

- mustaqil o'rganilgan o'quv ma'lumotlar, manbalar bibliografiyasi, internet saytlaridan olingan barcha materiallarni qayd etishga mo'ljallangan shaxsiy kundalik daftariга ega bo'lishi tavsya etiladi;
- o'rganilgan elektron manbalardan nusxa olish, uni saqlash va ulardan muntazam foydalanish;
- kuzatilgan mashg'ulotlar va musobaqalarda qayd etilgan texnik-taktik ko'nikmalar, malakalar va o'yin kombinatsiyalar nusxalarini kompakt disklarga yozib olish;
- malakaviy amaliyotlar davomida o'zlashtirgan bilimi va amaliy ko'nikma-malakalarini sinovdan o'tkazish;
- mustaqil ta'lif ishlari amalga oshirishda fan o'qituvchisi, kurs va bitiruv malakaviy ishlari rahbarlaridan maslahat yoki ko'rsatmalar olish tavsya etiladi.

3.

V. Fan o'qitishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar).

5.1. Talaba bilishi kerak:

- yengil atletika sport turining tasnifi, yengil atletika turlarining jismoniy tarbiya va sport tizimidagi o'mni va ahamiyati, yengil atletikaning rivojlanish tarixi va bosqichlari, yengil atletika turlarining texnika asoslari, yengil atletika turlari texnikasi va taktikasiga o'rgatishning vositalari, uslublari, tamoyillari, yengil atletika bo'yicha mashg'ulot jarayonining tuzilishi, mashg'ulot tamoyillarining nazariy va amaliy asoslarini, ko'p yillik sport tayyorgarlikning davrlari, bosqichlari hamda ularning maqsad va vazifalarini, mashg'ulot jarayonini innovatsion texnologiyada boshqarish **haqida bilimlarga ega bo'lishi kerak.**

- yengil atletika darsi va o'quv mashg'ulot jarayonini tashkil etish va o'tkazish, yengil atletika darsi va o'quv mashg'ulot jarayonining pedagogik tahlili bajarishga o'rgatish, yengil atletika turlarining texnikasi va taktikasini tashkil etish va turli lavozimlarda hakamlik qilish *ko'nikmalariga ega bo'lishi*;

- yengil atletika darsi va mashg'ulot jarayonini zamonaviy talablar asosida keladigan yuklamalarni tanlay bilish, sportda yuqori natijalariga mos saralashni boshqa sport bilan chambarchas bog'liq bo'lgan fanlar (fiziologiya, anatomiya, sport tibbiyoti, massaj, psixologiya va hakazo ...) mutaxassislari bilan yordamida tezkor axborot olish va samarali boshqarishni, modellashtirish va *malakalariga ega bo'lishi* kerak.

	VI. Ta'lif texnologiyalari va metodlari.
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Ma'ruzalar; • Interfaol keys-stadilar; • Seminar (mintaqaviy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • Guruhlarda ishlash; • Taqdimotlar tayyorlash; • Individual loyiham; • Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyiham. <p>"BBB", "Tarozi", SWOT-tahlil", o'yin, musabaqa, aylanma trenirovka, takroriy mashq, o'zgaruvchan mashq, qat'iy tartiblashgan mashqlar.</p> <p>Fanni o'qitish jarayonida foydalanish uchun tavsiya etilgan o'qitish usullari (texnologiyalari).</p>
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar.
	<p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish hamda oraliq va yakuniy nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi zarur.</p>
6.	VIII. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari. <p>Asosiy adabiyotlar.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Olimov M.S., Shakirjanova K.T., Rafiyev H.T., Smuriygina L.V., To'xtaboyev N.T. va boshqalar. / Yakkakurash, koordinatsion va siklik sport turlari "Yengil atletika". Darslik. – Toshkent, Ilmiy texnika axboroti-press nashtiyoti, 2018. – 376 b. 2. Olimov M.S., Shakirjanova K.T., Rafiyev H.T., To'xtaboyev N.T.,

- Smuriygina L.V. va boshqalar. / Yengil atletika nazariyasi va uslubiyati. / Darslik. – Toshkent, Ilmiy texnika axboroti-press nashtiyoti, 2018. – 432 b.
3. Olimov M.S., Soliyev I.R., Haydarov B.Sh. / Sport pedagogik mahoratini oshirish. / Darslik.– Toshkent: 2017. – 320 b.
4. Qudratov R., /Yengil atletika. / Darslik – T.: 2014. – 368 b.
5. Sherov.Z.T., /Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi./ Darslik-2023
6. Yusupov.B.B., /Sport turlarini o'rgatish metodikasi (Yengil atletika)./ Darslik- 2024. -244

Qo'shimcha adabiyotlar.

7. Mirziyoyev Sh.M., Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017 y. – 48 b.
8. Mirziyoyev Sh.M., Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini barpo etamiz O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalari qo'shma majlisidagi nutq. –T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017 y. – 32 b.
9. Mirziyoyev Sh.M., Qonun ustivorligi va inson manfaatlarini tiklash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabil qilinganligini 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimidagi ma'ruza. 2016 yil 7 dekab. – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017 y. – 48 b.
10. Mirziyoyev Sh.M., Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsий javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning mamlakatimizni 2016-yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017-yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruzasi. 2017 yil. 14 yanvar. –T.: "O'zbekiston" 2017 y. – 103 b.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 5 noyabrdagi "2024 yil Parij shahrida (Fransiya) bo'lib o'tadigan XXXIII yozgi Olimpiya va XVII Paralimpiya o'yinlariga O'zbekiston sportchilarini kompleks tayyorlash to'g'risida"gi PQ-№5281-sonli qarori
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 5-noyabrdagi PQ-№5280-son "Sport-ta'lif muassasalari faoliyatini 2025-yilgacha rivojlantirish dasturi to'g'risida" qarori.
13. O'zbekiston Respublikasi vazirlar mahkamasining 2020 yil 31 dekabrdagi № 824-sonli "Oliy ta'lif muassasalarida ta'lif jarayonini tashkil etish bilan bog'liq tizimni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. 14 b.
14. G'aniboyev I.D., Xo'jamkeldiyev G.S. / Yakkakurash, koordinatsion va

- siklik sport turlari "Yengil atletika" / O'quv qo'llanma. – Chirchiq.: 2019. – 246b.
15. Mirzatillayev I.I., Qurbonov D.T., G'aniboyev I.D. Xo'jamkeldiyev G'.S. Aqmonov B.O.. / Umumiy o'rta ta'lif maktablarida yengil atletika. / Darslik. - Toshkent.: 2021 – 356 b.
16. Normurodov A.N., /Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi, / O'quv qo'llanma - T.: 2011. – 342 b.
17. Olimov M.S., Soliyev I.R., G'aniboyev I.D., Xo'jamkeldiyev G'.S. / Sport pedagogik mahoratini oshirish (yengil atletika bo'yicha musobaqa qoidalari). / O'quv qo'llanma. -Chirchiq.: 2022. – 172 b.
18. Olimov M.S., Soliyev I.R., Xo'jamkeldiyev G'.S. / Sport turlari bo'yicha tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish (yengil atletika). / O'quv qo'llanma. -Chirchiq.: 2022. – 152 b.
19. Olimov M.S., To'xtaboyev N.T., Soliyev I.R., Ortiqov X.T. /O'rta va uzoq masofalarga yugurish uslubiyati. O'quv qo'llanma. –T.: "Fan va texnologiya", 2016. – 156 b.
20. Qudratov R, G'aniboyev I.D., Soliyev I.R., Baratov A.M. /Yengil atletikachilarining maxsus mashqlari, Uslubiy qo'llanma – T.: 2011. – 76 b.
21. Rafiyev H.T., Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi. Darslik – T.: 2012y. – 356 b.
22. Shakirjanova K.T. Yengil atletika bo'yicha musobaqlarda kotibiyat ishini tashkil etish. Uslubiy qo'llanma. – T.: O'zDJTI nashriyot-matbaa bo'limi. 2010 y. – 72 b.
23. Shakirjanova K.T., Davlatyarova L.B. Yengil atletika nazariyasi va uslubiyati (Balandlikka sakrash texnikasi asoslari). O'quv qo'llanma. – Ch.: 2023. – 166 b.
- Axborot manbaalari.**
24. www.uzathletcs.uz, O'zbekiston Yengil Atletika Federatsiyasi tarmog'i
25. www.iaaf.org, Xalqaro Yengil atletika Federatsiyasi tarmog'i,
26. www.sports.uz, Milliy Olimpiya qo'mitasining tarmog'i,
27. www.lex.uz, O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
28. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali
29. www.edu.uz, Oliy ta'lif tizimida interaktiv xizmatlar va axborot tizimlar portali.
30. www.uza.uz, O'zbekiston milliy axborot agentligi
31. www.zyonet.uz – O'zbekiston Respublikasi madaniy-ma'rifiy portali.
32. www.natlib.uz – O'zbekiston Respublikasi Milliy kutubxonasi.
- www.olympic.uz – O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya qomitasasi.

	33. www.uzathletcs.uz , O'zbekiston yengil atletika Federatsiyasi sayti.
	34. www.worldathletics.org , Xalqaro yengil atletika Federatsiyasi sayti.
7	O'quv dasturi Urganch davlat universiteti Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2024 yil " " dagi " " –sonli bayonnomma).
8.	Fan uchun ma'sullar B.B.Yusupov – Yakkakurash kafedrasi stajyor o'qituvchisi; O'.X.Abdullayeva – Yakkakurash kafedrasi o'qituvchisi; M.D.Soburov – Yakkakurash kafedrasi stajyor o'qituvchisi;
9.	Taqrizchilar: Z.T. Sherov –Yakkakurash kafedrasi mudiri; M.I.Masharipova - Yakkakurash kafedrasi dotsenti;